

ÎNCHEIERE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic

Ion Malanciuc

examinând cererea depusă de Nicolae Golubenco, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Golubenco împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mariana Fondos-Frațman, cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 01 februarie 2023 Nicolae Golubenco, prin intermediul poștei electronice, a depus la Curtea de Apel Chișinău, în procedura contenciosului administrativ, cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mariana Fondos-Frațman cu privire la suspendarea și anularea hotărârii nr.584/27 din 11 decembrie 2018 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, în partea ce ține de aprobarea listei judecătorilor specializați în materie de insolvență și lichidare din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în care a fost inclusă magistrata Mariana Fondos-Frațman.

La 20 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Nicolae Golubenco a depus cerere, prin care a solicitat atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Anatolie Minciuna, Ecaterina Palanciuc, Veronica Negru și recuzarea acestora.

La 23 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Nicolae Golubenco a depus cerere cu privire la strămutarea examinării cererii de recuzare înaintate judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Anatolie Minciuna, Ecaterina Palanciuc, Veronica Negru.

Prin încheierea din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea de recuzare depusă de Nicolae Golubenco împotriva judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Anatolie Minciuna, Ecaterina Palanciuc, Veronica Negru.

La 27 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Nicolae Golubenco a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, în temeiul art.43 alin.(2) lit.f) și alin.(4) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii Nicolae Golubenco a invocat că în prezenta cauză, în calitate de terț, a fost atras judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mariana Fondos-Frațman, care are rude, prieteni și colegi la Curtea de Apel Chișinău, considerând, în acest sens, că există suspiciuni rezonabile că judecătorul menționat supra, care are un interes personal în soluționarea cauzei deduse judecății, ar putea influența opinia judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

În viziunea lui Nicolae Golubenco există bănuieli rezonabile că nepărtinirea tuturor judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei, precum și de calitatea participanților la proces.

Prin scrisoarea nr. 3-24/2023 a Curții de Apel Chișinău cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Golubenco împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mariana Fondos-Frațman cu privire la contestarea actului administrativ, a fost transmisă Curții Supreme de Justiție pentru examinarea cererii de strămutare.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea depusă de către Nicolae Golubenco privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad urmează a fi respinsă, din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, în temeiul art. 25 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău de orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

Iar, potrivit art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Din normele precitate se atestă că legiuitorul a prevăzut că acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii urmează, în mod exclusiv, să fie examinate de către Curtea de Apel Chișinău, iar careva derogări nu se prevăd de la acestea.

În continuare, Completul reține că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, reglementează expres cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, la o altă instanță de același grad.

Astfel, potrivit normei enunțate, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

- a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;
- b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

Referitor la argumentul invocat în cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad depusă de Nicolae Golubenco precum că judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mariana Fondos-Frațman, are rude, prieteni și colegi la Curtea de Apel Chișinău, motiv din care se atestă că, prezenta cauză nu poate fi examinată de judecătorii Curții de Apel Chișinău, completul Curții Supreme de Justiție menționează că această circumstanță nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii, iar potrivit alin. (4), judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Potrivit Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore, prin independența judecătorului se înțelege inclusiv independentă individuală și instituțională, care presupune printre altele că judecătorii sunt independenți unii față de ceilalți. Nici o organizare ierarhică a justiției și nici o diferență de grad sau rang nu poate afecta în vreun mod dreptul unui judecător de a pronunța hotărâri în mod liber, fără a fi influențat de considerații sau influențe extrinseci.

La acest capitol urmează a se reitera și opinia Comisiei de la Veneția, expusă în *Amicus Curiae* pentru Curtea Constituțională privind răspunderea penală a judecătorilor, adoptată la cea de-a 110-a Sesiune Plenară (Veneția, 10-11 martie 2017), prin care s-a accentuat că, un judecător este liber să își expună opinia, să stabilească faptele și să aplice legea în toate problemele conform propriei sale convingeri și nu este obligat să se justifice în fața nimănui, nici chiar în fața altor judecători și/sau președintele instanței, pentru modul în care a înțeles legea și a stabilit faptele.

La fel, completul reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

Or, după cum s-a reiterat, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul Curții Supreme de Justiție,

ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Nicolae Golubenco, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prezente la caz.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de Nicolae Golubenco cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Golubenco împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mariana Fondos-Frațman cu privire la contestarea actului administrativ, se restituie la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Golubenco.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc